

आपला अभ्यास

इयत्ता आठवी

भूगोल

मराठी टेस्ट

इतिहास

गणित
टेस्ट

इंग्रजी टेस्ट

हिंदी

विज्ञान सेमी

सामान्य विज्ञान

शब्दार्थ

पाठ्यपुस्तकातील पाठ व कविता यांमध्ये आलेले कठीण शब्द, वाक्प्रचार व त्यांचे अर्थ येथे दिलेले आहेत. दिलेले शब्द व वाक्प्रचार यांची मांडणी विद्यार्थ्यांनी वहीत शब्दकोशाप्रमाणे करावी.

◆ भारत देश महान (गीत)

एकमुखाने - एका सुरात. शिरी - डोक्यावर. जागवणे - जागृत करणे. रणांगण - युद्धभूमी.

◆ माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे

अलबत - नक्कीच. करंटे - दुर्दैवी. आपत्काळी - संकटकाळी. सक्रिय - क्रियाशील. सणंग - विणलेले अखंड वस्त्र. यच्चयावत - सगळे, सर्व. कंबर कसणे - काम करायला तयार होणे. शब्दांकित करणे - शब्दांत व्यक्त करणे.

◆ लाखाच्या...कोटीच्या गप्पा

पासपोर्ट - पारपत्र. येरझारा घालणे - ये-जा करणे. व्हिसा - परदेशात जाण्यासाठी परवानगीचा शिक्का असलेले पत्र. बॅरिस्टर - वकील. कोट्यधीपती - करोडपती. हरी हरी करत बसणे - काही काम न करता नुसते बसून राहणे. रिहर्सल - सराव.

◆ नव्या युगाचे गाणे (कविता)

क्रांती - मोठा बदल. प्रभा - तेज. झणि - त्वरित. अमरत्वाची फुले - कायम टिकणारी फुले.

◆ सुरांची जादूगिरी

डालून ठेवणे - झाकून ठेवणे. कुरेबाज - ऐटबाज. कंठ फुटणे - आवाज उमटणे. कोलाहल - गोंधळ. खुमारी - लज्जत. कानात प्राण आणून ऐकणे - लक्षपूर्वक ऐकणे.

◆ असा रंगारी श्रावण (कविता)

साजिरा - सुंदर. कलागत - कारागिरी. पहाळी - पावसाची सर. खेळगा - खेळगडी.

◆ अण्णा भाऊंची भेट

वलानी - कपडे वाळत घालायची दोरी. बाळवती - बाळाचे अंथरूण-पांघरूण, दुपटे.

5. Read again from 5th paragraph (Then came the night of 14 April .....) upto 12 th paragraph (The Carpathia was too late to save them)
- Mark the most important points.
  - Using the points make a summary of the incident in your own words, using short simple sentences.
  - Write out the summary in 12 to 15 lines.

Language Study

1. The Sentences can be classified into three types – Simple, Complex and Compound.

- A **Simple Sentence** is one that has only one Subject and one Predicate. It has only one Finite verb.

For example : She **went** home.

In the morning, near my school I **saw** a snake.

- A **Complex Sentence** consists of one Main Clause and one or more Dependant or Subordinate Clauses.

For example : She **went** home, after school **was** over.

The boys **found** the book which **had been** lost.

- A **Compound Sentence** consists of two or more Independent or Co-ordinate Clauses. They are joined by Co-ordinators (For example : and, but, so, or, nor etc.)

For example : He finished his work **and** he left his office.

He is poor **but** he is honest.

2. Say whether the following are Simple, Complex or Compound Sentences.

- (1) They felt safe.
- (2) Captain Smith knew that there were icebergs nearby.
- (3) He fought hard to steer, but the ship changed direction slowly.
- (4) Most passengers heard nothing and they slept on.
- (5) The crew lowered the life-boats.
- (6) They asked them why ships carry such few life-boats.

3. Find from the text two examples each of Simple, Complex and Compound Sentences.

इतिहास

मंत्रिमंडळावर नियंत्रण : प्रधानमंत्री व त्यांचे मंत्रिमंडळ संसदेतूनच निर्माण होते व संसदेचे त्यांच्यावर नियंत्रण असते. नियंत्रणाचे विविध मार्ग संसदेला उपलब्ध असतात. संसदेला डावलून मंत्रिमंडळ कारभार करणार नाही हे पाहण्याची जबाबदारी संसदेवर असते.

संविधान दुरुस्ती : भारताच्या संविधानात काही बदल करायचे झाल्यास संसद त्यासंदर्भात निर्णय घेते. संविधानात दुरुस्ती करायचा प्रस्ताव महत्त्वाचा असतो. त्याच्या आवश्यकतेवर संसद चर्चा करून तो प्रस्ताव स्वीकारायचा की नाही हे ठरवते. भारताच्या संविधानात दुरुस्तीच्या पुढील पद्धती आहेत. (१) भारताच्या संविधानातील काही तरतुदी संसदेच्या साध्या बहुमताने बदलल्या जातात. (२) काही तरतुदींना मात्र संसदेच्या विशेष बहुमताची (२/३) गरज असते. (३) तर काही तरतुदी संसदेचे विशेष बहुमत अधिक, निम्म्यापेक्षा अधिक घटकराज्यांच्या मान्यतेने बदलल्या जातात.

लोकसभेचे अध्यक्ष : लोकसभेच्या निवडणुका झाल्यानंतरच्या पहिल्या बैठकीत लोकसभेचे सदस्य आपल्यापैकी एकाची 'अध्यक्ष' म्हणून निवड करतात

हे समजून घ्या!

लोकसभा व राज्यसभा या दोन्ही सभागृहांना सारखे अधिकार आहेत. पण त्याचबरोबर काही अधिकार असे आहेत की जे लोकसभेला आहेत पण राज्यसभेला नाहीत. उदाहरणार्थ, कराविषयीचे प्रस्ताव पैशांशी संबंधित असतात. पैशांसंबंधीचे प्रस्ताव 'आर्थिक' मानले जातात व असे सर्व प्रस्ताव केवळ लोकसभेत मांडले जातात व तिथेच ते मंजूर होतात. राज्यसभेला या संदर्भात फार मर्यादित अधिकार आहेत.

काही अधिकार राज्यसभेला आहेत पण लोकसभेला नाहीत. उदा., राज्यसूचीतील एखाद्या विषयावर राष्ट्राच्या हिताच्या दृष्टीने संसदेने कायदा करावा असे वाटल्यास, तसा ठराव राज्यसभेला संमत करता येतो.

आणि आणखी एकाची 'उपाध्यक्ष' म्हणून निवड करतात. लोकसभेचे कामकाज लोकसभा अध्यक्षाच्या मार्गदर्शनानुसार आणि नियंत्रणाखाली चालते.

लोकसभा भारतीय जनतेचे प्रतिनिधित्व करते आणि अध्यक्ष लोकसभेचे प्रतिनिधित्व करतात. अध्यक्षपदावर निवडून आल्यानंतर अध्यक्षांने संपूर्ण सभागृहाचे कामकाज अतिशय निःपक्षपातीपणे चालवायचे असते. लोकसभेच्या सभासदांना लोकप्रतिनिधी या नात्याने काही हक्क आणि विशेषाधिकार असतात. त्यांची जपणूक अध्यक्ष करतात. सभागृहाचे कामकाज सुरळीतपणे चालवणे, सभागृहाची प्रतिष्ठा राखणे, कामकाजविषयक नियमांचा अर्थ लावून त्यानुसार ते चालवणे इत्यादी कामेही अध्यक्षांना करावी लागतात.

राज्यसभेचे सभापती : राज्यसभेचे संपूर्ण कामकाज सभापतींच्या नियंत्रणाखाली चालवले जाते. भारताचे उपराष्ट्रपती राज्यसभेचे पदसिद्ध सभापती असतात. राज्यसभा सभापतींनाही सभागृहात शिस्त राखणे, चर्चा घडवून आणणे, सदस्यांना बोलण्याची संधी देणे इत्यादी कार्ये करावी लागतात.

संसद कायदे कसे तयार करते?

आपल्या देशात संसदेला कायदे करण्याचा अधिकार देण्यात आला आहे. कायदा तयार करण्यासाठी विशिष्ट पद्धत स्वीकारण्यात येते. त्या पद्धतीला 'कायदानिर्मितीची प्रक्रिया' असे म्हणतात.

कायद्याचा कच्चा मसुदा प्रथम तयार केला जातो. या कच्च्या मसुद्याला किंवा आराखड्याला कायद्याचा प्रस्ताव किंवा विधेयक म्हटले जाते.

संसदेच्या सभागृहात सादर केली जाणारी विधेयके मुख्यतः दोन प्रकारची असतात. (१) अर्थ विधेयक (२) सर्वसाधारण विधेयक.

विधेयकाचे कायद्यात रूपांतर होण्यासाठी ते पुढील प्रक्रियेमधून जाते.

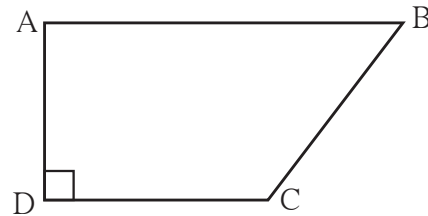
पहिले वाचन : संबंधित खात्याचा मंत्री किंवा संसद सदस्य विधेयक सादर करतो व विधेयक

Solution : Distance between parallel sides = height of the trapezium = 6 cm

$$\begin{aligned} \text{Area of the trapezium} &= \frac{1}{2} \times (\text{sum of the lengths of parallel sides}) \times \text{height} \\ &= \frac{1}{2} (7 + 8) \times 6 = 45 \text{ sq cm} \end{aligned}$$

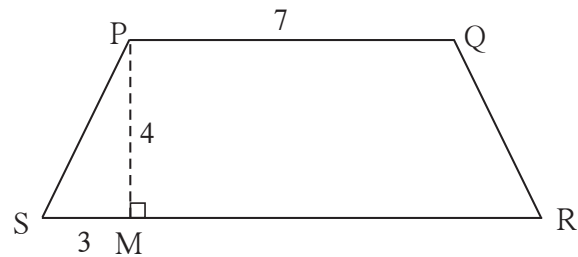
Practice Set 15.3

1. In $\square$ ABCD, $l(AB) = 13$ cm, $l(DC) = 9$ cm, $l(AD) = 8$ cm, find the area of $\square$ ABCD.

2. Length of the two parallel sides of a trapezium are 8.5 cm and 11.5 cm respectively and its height is 4.2 cm, find its area.

- 3*. $\square$ PQRS is an isosceles trapezium $l(PQ) = 7$ cm. seg $PM \perp$ seg SR , $l(SM) = 3$ cm, Distance between two parallel sides is 4 cm, find the area of $\square$ PQRS

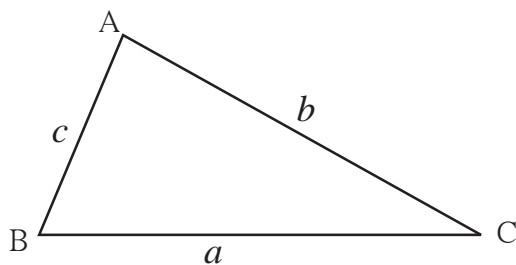

Let's learn.

Area of a Triangle

We know that, Area of a triangle = $\frac{1}{2}$ base $\times$ height.

Now we will see how to find the area of a triangle if height is not given but lengths of the three sides of a triangle are given.

Let a, b, c be the lengths of sides BC, AC and AB respectively of $\triangle ABC$. Let us find the semiperimeter of the triangle.

$$\text{semiperimeter} = s = \frac{1}{2} (a + b + c)$$

$$\text{Area of the triangle} = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$$

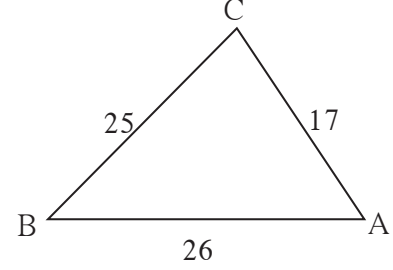
This formula is known as Heron's Formula.

उदा. (1) एका त्रिकोणाच्या बाजू 17 सेमी, 25 सेमी व 26 सेमी आहेत तर त्या त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ काढा.

उकल : $a = 17, b = 25, c = 26$

$$\text{अर्धपरिमिती} = s = \frac{a+b+c}{2} = \frac{17+25+26}{2} = \frac{68}{2} = 34$$

$$\begin{aligned} \text{त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ} &= \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)} \\ &= \sqrt{34(34-17)(34-25)(34-26)} \\ &= \sqrt{34 \times 17 \times 9 \times 8} \\ &= \sqrt{17 \times 2 \times 17 \times 3 \times 3 \times 2 \times 2 \times 2} \\ &= \sqrt{17^2 \times 2^2 \times 2^2 \times 3^2} \\ &= 17 \times 2 \times 2 \times 3 = 204 \text{ चौसेमी} \end{aligned}$$

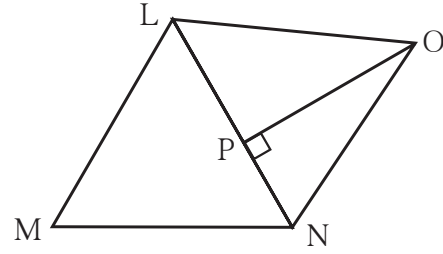

उदा. (2) एका भूखंडाची आकृती व मापे दिली आहेत.

$$l(LM) = 60 \text{ मी. } l(MN) = 60 \text{ मी.}$$

$$l(LN) = 96 \text{ मी. } l(OP) = 70 \text{ मी.}$$

तर या भूखंडाचे क्षेत्रफळ काढा.

उकल : या आकृतीत ΔLMN व ΔLON तयार झालेले दिसतात. ΔLMN च्या सर्व बाजूंची लांबी माहीत आहे, म्हणून हिरोचे सूत्र वापरून त्याचे क्षेत्रफळ काढू. ΔLON मध्ये बाजू LN हा पाया आणि $l(OP)$ ही उंची घेऊन ΔLON चे क्षेत्रफळ काढू.

$$\Delta LMN \text{ ची अर्धपरिमिती, } s = \frac{60+60+96}{2} = \frac{216}{2} = 108 \text{ मी}$$

$$\begin{aligned} \therefore \Delta LMN \text{ चे क्षेत्रफळ} &= \sqrt{108(108-60)(108-60)(108-96)} \\ &= \sqrt{108 \times 48 \times 48 \times 12} \\ &= \sqrt{12 \times 9 \times 48 \times 48 \times 12} \end{aligned}$$

$$A(\Delta LMN) = 12 \times 3 \times 48 = 1728 \text{ चौमी.}$$

$$A(\Delta LNO) = \frac{1}{2} \text{ पाया} \times \text{उंची}$$

$$= \frac{1}{2} \times 96 \times 70$$

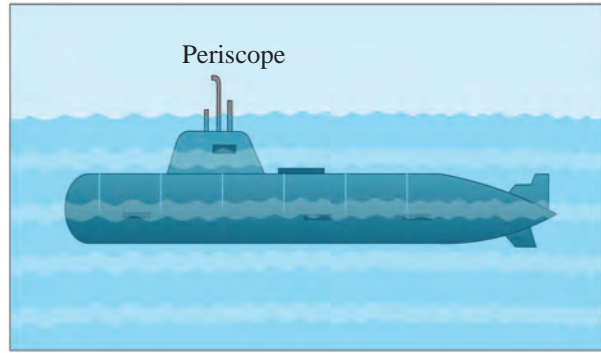
$$= 96 \times 35 = 3360 \text{ चौमी}$$

$$\text{भूखंड LMNO चे क्षेत्रफळ} = A(\Delta LMN) + A(\Delta LNO)$$

$$= 1728 + 3360$$

$$= 5088 \text{ चौमी.}$$

From the bottom window, one can see what is in front of the top window. This device is called a periscope. This is used in submarines to see objects above the surface of water. It is also used to observe and keep a watch on the objects or persons on the ground from an underground bunker. Kaleidoscope and Periscope both use the properties of reflection of light.

16.7 Periscope on a Submarine

Solved Example

1. If the reflected ray makes an angle of 60° with the normal, what angle must the incident ray make with the normal?

Given :

Angle of reflection = $\angle r = 60^\circ$.

Angle of incidence = $\angle i = ?$

According to the law of reflection,

$\angle i = \angle r$ But $r = 60^\circ$

$\therefore \angle i = 60^\circ$

The incident ray will make an angle of 60° with the normal.

2. If the angle between the incident ray and the reflected ray is 90° , what are the values of the angle of incidence and angle of reflection?

Given : Angle between the incident ray and the reflected ray is 90° .

i.e. $\angle i + \angle r = 90^\circ$ .....(1)

According to the law of reflection,

$\angle i = \angle r$ .....(2)

$\angle i + \angle i = 90^\circ$

$2 \angle i = 90^\circ$

$\therefore \angle i = 45^\circ$

Angle of incidence and reflection are 45° .

3. The angle between the plane mirror and incident ray is 35° , what is the angle of incidence and angle of reflection?

Given : In figure 16.2, line PQ = mirror ray AO = incident ray, line ON = normal ray OB = reflected ray.

From the figure $\angle POA = 35^\circ$

$\angle PON = 90^\circ$ (normal)

$\angle POA + \angle AON = \angle PON$

$35^\circ + \angle AON = 90^\circ$

$\angle AON = 90 - 35 = 55^\circ$

Thus, the angle of incidence $\angle AON = \angle i = 55^\circ$.

As, according to the law of reflection, $\angle i = \angle r$

$\angle r = 55^\circ$. angle of incidence and angle of reflection are 55°

4. What angle will the reflected ray make with the mirror if the angle of incidence is 40° ?

Given : From figure 16.2.

$\angle QON = 90^\circ$ ..... (normal)

Angle of incidence = $\angle i = 40^\circ$.

$\angle NOB = \angle r = 40^\circ$ - (according to the law of reflection)

$\angle NOB + \angle QOB = \angle QON$

$40^\circ + \angle QOB = 90^\circ$

$\angle QOB = 90^\circ - 40^\circ = 50^\circ$

The reflected ray will make an angle of 50° with the mirror.

1. रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

- अ. सपाट आरशावर आपात बिंदूला लंब असलेल्या रेषेला ..... म्हणतात.
 आ. लाकडाच्या पृष्ठभागावरून होणारे प्रकाशाचे परावर्तन हे ..... परावर्तन असते.
 इ. कॅलिडोस्कोपचे कार्य ..... गुणधर्मावर अवलंबून असते.

2. आकृती काढा.

दोन आरशांचे परावर्तित पृष्ठभाग एकमेकांशी 90° चा कोन करतात. एका आरशावर आपाती किरण 30° चा आपतन कोन करत असेल तर त्याचा दुसऱ्या आरशावरून परावर्तित होणारा किरण काढा.

3. 'आपण अंधाच्या खोलीतील वस्तू स्पष्टपणे पाहू शकत नाही', या वाक्याचे स्पष्टीकरण सकारण कसे कराल ?

4. नियमित व अनियमित परावर्तन यांमधील फरक लिहा.

5. खालील संज्ञा दर्शविणारी आकृती काढा व संज्ञा स्पष्ट करा.

- आपाती किरण
- स्तंभिका
- आपतन कोन
- परावर्तन कोन
- आपात बिंदू
- परावर्तित किरण

6. खालील प्रसंग अभ्यासा.

स्वरा व यश पाण्याने भरलेल्या मोठ्या भांड्यात पाहत होते. संध पाण्यात त्यांची प्रतिमा त्यांना स्पष्टपणे दिसत होती. तेवढ्यात यशने पाण्यात दगड टाकला, त्यामुळे त्यांची प्रतिमा विस्कळीत झाली. स्वराला प्रतिमा विस्कळीत होण्याचे कारण समजेना.

खालील प्रश्नांच्या उत्तरातून प्रसंगामधील स्वराला प्रतिमा विस्कळीत होण्याचे कारण समजावून सांगा.

- अ. प्रकाश परावर्तन व प्रतिमा विस्कळीत होणे, यांचा काही संबंध आहे का ?
 आ. यातून प्रकाश परावर्तनाचे कोणते प्रकार तुमच्या लक्षात येतात ते प्रकार स्पष्ट करून सांगा.
 इ. प्रकाश परावर्तनाच्या प्रकारांमध्ये परावर्तनाचे नियम पाळले जातात का ?

7. उदाहरणे सोडवा.

- अ. सपाट आरसा व परावर्तित किरण यांच्यातील कोन 40° चा असेल, तर आपतन कोन व परावर्तन कोनांची मापे काढा.

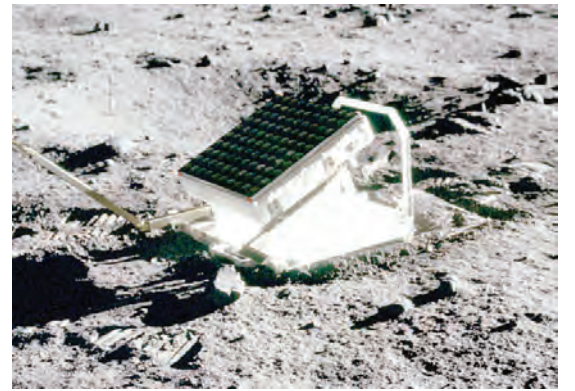
(उत्तर : 50°)

- आ. आरसा व परावर्तित किरण यांमधील कोन 23° असल्यास आपाती किरणाचा आपतन कोन किती असेल ?

(उत्तर : 67°)

उपक्रम :

अपोलोतून चंद्रावर उतरलेल्या अवकाश यात्रींनी चंद्रावर मोठे आरसे ठेवलेले आहेत. त्यांचा वापर करून चंद्राचे अंतर कसे मोजता येते याविषयी माहिती मिळवा.

आठवी-मराठी

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
१	भाग-१ भारत देश महान	क्लिक करा
२	माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे	क्लिक करा
३	लाखाच्या कोटीच्या गप्पा	क्लिक करा
४	नव्या युगाचे गाणे	क्लिक करा
५	सुरांची जादुगिरी	क्लिक करा
६	भाग -२ असा रंगारी श्रावण	क्लिक करा
७	अण्णा भाऊंची भेट	क्लिक करा
८	धाडसी कॅप्टन:राधिका मेनन	क्लिक करा
९	विद्याप्रशंसा	क्लिक करा
१०	लियोनार्दो दा व्हिची स्थूलवाचन	क्लिक करा
	भाग-३	
११	स्वामी विवेकानंदाची भारतयात्रा	येथे क्लिक करा
१२	गोधडी	क्लिक करा
१३	पाड्यावरचा चहा	क्लिक करा
१४	फुलपाखरे	क्लिक करा
१५	आळाशी	क्लिक करा
	भाग-४	
१६	चोच आणि चारा	येथे क्लिक करा भाग २
१७	अन्नजल	येथे क्लिक करा
१८	जलदिंडी	येथे क्लिक करा
१९	गे मायभू	येथे क्लिक करा
२०	शब्दकोश	येथे क्लिक करा

आठवी -हिंदी

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
	पहली इकाई	
१	हे मातृभूमि !	क्लिक करे
२	वारिस कौन?	क्लिक करे
३	नाखून क्यों बढ़ते है?	क्लिक करे
४	गाँव शहर	क्लिक करे
५	मधुबन	क्लिक करे
६	जरा प्यारसे बोलना सीख लीजे	क्लिक करे
७	मेरे राजा साहब	क्लिक करे
८	पूर्ण विश्राम	क्लिक करे
९	अनमोल वाणी	
	दूसरी इकाई	
१	धरती का आँगन महके	CLICK HERE
२	दो लघुकथाएँ	क्लिक करे
३	लकड़हरा और वन	क्लिक करे
४	सौहार्द सौमनस्य	क्लिक करे
५	खेती से आई तब्दीलियाँ	क्लिक करे
६	अंधायुग	क्लिक करे
७	स्वराज्य मेरा जन्मसिद्ध अधिकार है	क्लिक करे
८	मेरा विद्रोह	क्लिक करे
९	नहीं कुछ इससे बढ़कर	क्लिक करे

वर्ग 8 वा इंग्रजी

.No.	Contents	Test link
	Unit- 1	
1.1	Be he Best	Click here
1.2	Androcles and the lion	Click Here
1.3	Trees are kindest things I know.	Click Here
1.4	Miss slippery	Click Here
	Unit-2	
2.1	Try again	Click Here
2.2	The house builder	Click Here
2.3	The little River	click Here
2.4	Excuses	Click Here
2.5	A Heroine of the sea	Click Here
	Unit-3	
3.1	Why	click here
3.2	The song of songs	Click here
3.3	Truth	click here
3.4	The two Gentlemen of Verona	Click here
	Unit-4	
4.1	The vet	CLICK HERE
4.2	P.V. Sindhu	Click here
4.3	Golden chain	Click here
4.4	The unsinkable ship	Click here
4.5	Festivals of North East India	Click Here

वर्ग 8 वा गणित

अनु क्र.	घटकाचे नाव	Test link
	विभाग-1	
1	परिमेय व अपरिमेय संख्या	क्लिक करा
2	समांतर रेषा	क्लिक करा
3	घातांक व घनमूळ	क्लिक करा
5	त्रिकोणाचे शिरोलंब व मध्यगा	क्लिक करा
5	विस्तार सूत्रे	
6	बैजिक राशीचे अवयव	
7	चलन	
8	चौकोन रचना व चौकोनाचे प्रकार	
9	सूट व कमिशन	क्लिक करा
	संकीर्ण प्रश्न संग्रह एक	
	विभाग-2	
10	बहुपदींचा भागाकार	क्लिक करा
11	सांख्यिकी	क्लिक करा
12	एकचल समीकरणे	क्लिक करा
13	त्रिकोणांची एकरूपता	क्लिक करा
14	चक्रवाढव्याज	
15	क्षेत्रफळ	
16	पृष्ठफळ व घनफळ	
17	वर्तुळ - जीवा व कंस	
	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह-2	
	आकारिक मेगा टेस्ट-1	

वर्ग 8 वा सामान्य विज्ञान

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	1. सजीव सृष्टी व सूक्ष्मजीवांचे वर्गीकरण	क्लिक करा
2		
3		
4		
5		
6	द्रव्याचे संघटन	क्लिक करा
7	धातू -अधातू	क्लिक करा
8	प्रदूषण	क्लिक करा
9		
10	पेशी व पेशी अंगके	क्लिक करा
11.	मानवी शरीर व इंद्रिय संस्था	क्लिक करा

वर्ग 8 वा इतिहास

इतिहास

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
१	इतिहासाची साधने	क्लिक करा
२	युरोप आणि भारत	क्लिक करा
३	ब्रिटिश सत्तेचे परिणाम	क्लिक करा
४	१८५७ चा स्वातंत्र्यलढा	क्लिक करा
५	सामाजिक व धार्मिक प्रबोधन	क्लिक करा
६	स्वातंत्र्य चळवळीच्या युगास प्रारंभ	क्लिक करा
७	असहकार चळवळ	क्लिक करा
८	सविनय कायदेभंग चळवळ	क्लिक करा
९	स्वातंत्र्यलढ्याचे अंतिम पर्व	क्लिक करा
१०	सशस्त्र क्रांतिकारी चळवळ	क्लिक करा
११	समतेचा लढा	क्लिक करा
१२	स्वातंत्र्यप्राप्ती	क्लिक करा
१३	स्वातंत्र्यलढ्याची परिपूर्ती	क्लिक करा
१४	महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती	क्लिक करा
	नागरिकशास्त्र	
१	संसदीय शासन पद्धती	क्लिक करा
२	भारताची संसद	क्लिक करा
३	केंद्रीय कायदे मंडळ	क्लिक करा
४	भारतातील न्यायव्यवस्था	क्लिक करा
५	राज्य शासन	क्लिक करा
६	नोकरशाही	क्लिक करा

वर्ग 8 वा भूगोल

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	स्थानिक वेळ प्रमाण वेळ	क्लिक करा
2	पृथ्वीचे अंतरंग	क्लिक करा
3	आद्रता व ढग	क्लिक करा
4	सागरतळ रचना	क्लिक करा
5	सागरी प्रवाह	
6	भूमी उपयोजन	
7	लोकसंख्या	

आपला अभ्यास

मनोरंजक एनिमेटेड इंटरअक्टिव टेस्ट सोडवा व स्क्रीनशॉट आपल्या वर्ग शिक्षकांना पाठवा

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी	आठवी	नववी	दहावी
क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक

इयत्ता 8 वी च्या अधिकच्या सरावासाठी टेस्ट सोडवा

अ.क्र.	विषय	टेस्ट लिंक
1	मराठी	क्लिक करा
2	गणित	क्लिक करा
3	गणित सेमी	क्लिक करा
4	विज्ञान मराठी	क्लिक करा
5	इंग्रजी	क्लिक करा
	हिंदी	क्लिक करा
	विज्ञान सेमी	क्लिक करा
	इतिहास	क्लिक करा
	भूगोल	क्लिक करा

दिनांक 16/08/2021 पासून आपला अभ्यास टीम नियमित अभ्यासक्रमावर आधारित pdf सुरु करत आहेत .अभ्यासक्रमावर आधारित मनोरंजक टेस्ट व स्टडी मटेरीअल दिले जाईल.

[प्रत्येक रविवारी आपला अभ्यास pdf ला सुट्टी राहिल](#)

दररोजचे pdf पुढील लिंकवरून डाऊनलोड करू शकता

सौजन्य - इ - बालभारती पुणे

<https://rbkaluse.blogspot.com/>

5 वी व 8 वी शिष्यवृत्ती भेट द्या -

www.aplaabhyas.com

